

NIEUWSBRIEF FLORON-FWT, NR.3, JANUARI 1991

De poel bij Losser

Verslag van de vegetatiekundige excursie van 5 augustus 1989.

O.G. Zijlstra

Onder leiding van Fons Eysink van SBB werd op zaterdag 5 augustus 1989 het poeltje naast de ijsbaan van Losser bezocht. Eerst werd de 2 (!) aanwezigen het ontstaan van de huidige situatie van het terrein uitgelegd.

In het kort: nadat een aantal jaren geleden de gemeente Losser had besloten de ijsbaan ook als visvijver dienst te laten doen, d.m.v. het handhaven van een constant waterpeil, leek het einde nabij voor een in Nederland zeer zeldzaam geworden pioniervegetatie van voedselarme zand- en leemgrond, die de jaren daarvoor was gevonden op 's zomers droogvallende delen van de ijsbaan.

In een poging om deze bijzondere soorten uit het Dwergbiezen-verbond (*Nanocyperion flavescens*), zoals Fraai duizendguldenkruid (*Centaurium pulchellum*) en Wijdbloeiende rus (*Juncus tenageia*) te behouden, is op particulier initiatief en in samenwerking met de gemeente Losser, IVN-Losser en SBB een alternatief bedacht om deze zeldzame plantensoorten te behouden. Ten westen van de ijsbaan werd een terrein van ca. 0,5 ha met zwak glooiende taluds ingericht. De bovenlaag ('zaadbank') van de ijsbaan werd op de hellingen van het nieuwe terrein verwerkt. Tot op heden hebben de bijzondere soorten zich kunnen handhaven en/of vestigen mede dankzij een jaarlijks maai- en plagbeheer.

Inmiddels is gebleken dat deze noodgreep resultaat heeft gehad, zoals blijkt uit de opname die we maakten:

Opname volgens schaal van Londo (**fig.1**)

Datum	5 augustus 1989
Plaats	een in 1988 afgeplagde strook in SBB-terrein, west van de ijsbaan van Losser, km-blok 29.51.55 = coördinaten 264-475.
Oppervlakte	1 m x 1 m
Bodem	lemig zand
Microrelief	zwak glooiend
Expositie	west
Bedekking	50 %, hoogte 7.5 - 10 cm

soorten uit het Dwergbiezenverbond

Wijdbloeiende rus	<i>Juncus tenageia</i>	.4
Moerasdroogbloem	<i>Gnaphalium uliginosum</i>	.4
Fraai duizendguldenkruid	<i>Centaurium pulchellum</i>	.p1
Greppelrus	<i>Juncus bufonius</i>	.1
Waterpostelein	<i>Lythrum portula</i>	.1
Borstelbies	<i>Scirpus setaceus</i>	.1
Getande weegbree	<i>Plantago major</i> subsp. <i>pleiosperma</i>	.4

soorten uit het Zilverschoonverbond

Ruige zegge	<i>Carex hirta</i>	.1
Vertakte leeuwetand	<i>Leontodon autumnalis</i>	r1
Zilverschoon	<i>Potentilla anserina</i>	r1
Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>	.1
Schildereprijs	<i>Veronica scutellata</i>	.1
Egelboterbloem	<i>Ranunculus flammula</i>	.2
Moerasstruisgras	<i>Agrostis canina</i>	1-
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>	1-
Zomprus	<i>Juncus articulatus</i>	p1
Akkermunt	<i>Mentha arvensis</i>	.1
Zompvergeet-mij-nietje	<i>Myosotis laxa</i> subsp. <i>cespitosa</i>	.1

Overige soorten

Moerasrolklaver	<i>Lotus uliginosus</i>	.2
Kattestaart	<i>Lythrum salicaria</i>	r1
Grote wederik	<i>Lysimachia vulgaris</i>	.2
Moeraswalstro	<i>Galium palustre</i>	.2
Veerdelig tandzaad	<i>Bidens tripartita</i>	1-
Grote waterweegbree	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	.1
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	r1
Moeraskers	<i>Rorippa palustris</i>	.1
Zwarte nachtschade	<i>Solanum nigrum</i> subsp. <i>nigrum</i>	r1
Duizendknoop spec.	<i>Polygonum</i> spec.	.1

Wanneer we deze gegevens vertalen naar vegetatie-eenheden volgens Westhoff en den Held (1975), vinden we een redelijk ontwikkelde Draadgentiaan-associatie (*Cicendietum filiformis*), een associatie binnen het Dwergbiezen-verbond met soorten als Wijdbloeiende rus en Waterpostelein, dat een overgang vertoont naar het (algemene) Zilverschoon-verbond (*Agropyro-Rumicion crispi*), met soorten als Ruige zegge en Kruipende boterbloem.

Fig.1 Betekenis van de symbolen van de school van Londo.

symbool	bedekking	aanvulling	
.1	<1%	. = r (raro)	= sporadisch: 1-2
.2	1-3%	p (paululum)	= weinig talrijk: 3-25
.4	3-5%	a (amplius)	= talrijk: 26-100
		m (multum)	= zeer talrijk: >100
1	5-15%	1- = 5-10%	1+ = 10-15%
2	15-25%		
3	25-35%		
4	35-45%		
5	45-55%	5- = 45-50%	5+ = bedekking 50-55%
6	55-65%		
7	65-75%		
8	75-85%		
9	85-95%		
10	95-100%		

Voor de aanwezigen een geslaagde en leerzame excursie.

Met dank aan Fons Eysink.

Literatuur

HELD, J.J. DEN & A.J. DEN HELD (1973). Beknopte handleiding voor vegetatiekundig onderzoek. WM nr.97, KNNV.

HELD, J.J. DEN (1979). Beknopt overzicht van de Nederlandse plantengemeenschappen. WM nr.134, KNNV.

LONDO, G. (1975). De decimale schaal voor vegetatiekundige opnamen van permanente kwadraten. Gorteria 7, pp.101-106.

WESTHOFF, V. & A.J. DEN HELD. Plantengemeenschappen in Nederland. Zutphen.
